МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ ЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ ЦИВІЛЬНИХ ОСІБ ННІ ПОЗН

Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

з навчальної дисципліни **«Філософія права»**
спеціальність 7.03040101 Правознавство
для здобувачів 5 курсу факультету заочного навчання цивільних осіб ННІ ПОЗН,
що навчаються на ОКР «спеціаліст»

Дніпро – 2016

Завдання для самостійної роботи здобувачів з навчальної дисципліни «Філософія права» для здобувачів вищої освіти 5 курсу факультет заочного навчання цивільних осіб ННІ ПОЗН, спеціальності 7.03040101 Правознавство / Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. – 10 с.

РОЗРОБНИКИ:

Марченко О. В., завідувач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін юридичного факультету, доктор філософських наук.

Розглянуто на засіданні кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
29.07.2016 р., протокол № ___.

Завідувач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін юридичного факультету

_____О.В. Марченко

«___» серпня 2016 року

©Марченко О.В., 2016 рік
©ДДУВС, 2016 рік

1. Завдання для самостійної роботи

ТЕМА 1. Філософія права як самостійна галузь філософського знання.

Обрати один з видів роботи:

1. Дати відповідь на питання: «Що є спільним для філософії і права, а що їх відрізняє?»

2. Написати есе на тему «Міф як джерело філософського осмислення права»

3. Скласти електронну бібліотеку (не менше 15 джерел) за тематичними блоками :

1. Основні функції права як соціального феномену.
2. Основні функції філософії як соціального феномену.
3. Соціальні, політичні та культурологічні фактори формування філософії права.

Рекомендована література до Теми 1:

1. Бачинін В.А., Журавський В.С., Панов М.І. Філософія права. – К., 2003.
2. Максимов С. І. Філософія права : сучасні інтерпретації : вибр. праці : статті, аналіт. огляди, переклади (2003-2010). – Х., 2010. – 336 с.
3. Марченко О.В. Філософія права : навчальний посібник / Марченко О.В. – Дніпропетровськ : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – 2015. – 304 с.
4. Марченко О.В. Філософські пріоритети осмислення права: методологічна рефлексія ключових понять / Науковий вісник ДДУВС. – № 1. – 2013. – С. 67 –74.
5. Марченко О.В. Право як ціннісно-нормативна система: темпоральний аспект / Науковий вісник. Збірник наукових праць Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. - Київ: Гілея. – Випуск 75. – 2013. – С. 213–216.
6. Нерсесянц В. С. Философия права. – М., 2005. – 656 с.
7. Розин В.М. Генезис права: методологический и культурологический анализ. – М.: NOTA BENE Медиа Трейд Компания, 2003. – 336 с.
8. Філософія права : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / О. Г. Данильян, П. Дзьобань, С. І. Максимов та ін. ; за ред. О. Г. Данильяна. – Х., 2009. – 208 с.
9. Філософія права : проблеми та підходи / за заг. ред. П. М. Рабіновича. – Л., 2005. – 290 с.
10. Філософія права: Навч. посіб. / О.О. Бандура, С.А. Бублик, М.Л. Заінчковський та ін; за заг. ред. М.В. Костицького, Б.Ф. Чміля. – К.: Юрінком Інтер, 2000. – 336 с.

ТЕМА 2. Філософсько-правові вчення Давнього Сходу.

Обрати один з видів роботи:

1. Здійснити пошуково-дослідницьку роботу за темою: «Проблема злочину і покарання у релігійних та літературних пам'ятках Давнього Сходу»

Скласти есе на тему:

1. Філософське осмислення права у Старому і Новому завітах.
2. Правова філософема родинних відносин у давньому Китаї.
3. Мусульманська правова культура: особливості матеріального і духовного буття.

Рекомендована література до Теми 2:

1. Антология мировой философии. В 4-х т. / Ред. коллегия: В. В. Соколов и др., М. : «Мысль», 1969 − 1973. Т 1. – 935 с.
2. Ахутин А. В. Античные начала философии / А. В. Ахутин. – СПб. : Наука, 2007. – 783 с.
3. Древнеиндийская философия (начальный период). М. : Из-во соціально-экономической литературы, 1963. – 272 с.
4. Древнекитайская философия. Собрание текстов в 2-х томах. М., 1972−1973, Т. 1− 348 с.
5. История государства и права зарубежных стран. В 2-х т. Т. 1. / Отв. ред. д.ю.н., проф. Н.А. Крашенинникова, О.А. Жидков. − 3-е изд., перераб. и доп. − М.: НОРМА, 2007. − 720 с.
6. Конфуций. Изречения (перевод, предисловие и комментарий И. И. Семененко). М., 1994. – 280 с.
7. Марченко О.В. Філософія права : навчальний посібник / Марченко О.В. – Дніпропетровськ : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – 2015. – 304 с.
8. Нерсесянц В. С. Философия права. – М., 2005. – 656 с.
9. Філософія права : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / О. Г. Данильян, П. Дзьобань, С. І. Максимов та ін. ; за ред. О. Г. Данильяна. – Х., 2009. – 208 с.
10. Філософія права: Навч. посіб. / О.О. Бандура, С.А. Бублик, М.Л. Заінчковський та ін; за заг. ред. М.В. Костицького, Б.Ф. Чміля. – К.: Юрінком Інтер, 2000. – 336 с.

ТЕМА 3. Антична філософія права.

Обрати один з видів роботи:

1. Підготувати електронну бібліотеку праць давньогрецьких мислителів (не менше 15 джерел).

2. Написати есе на тему:

1. Платон і Аристотель: точки дотику і причини розбіжностей.
2. Цицерон та його пошуки «істинного закону».
3. Філософія права у Стародавньому Римі.

Рекомендована література до Теми 3:

1. Антология мировой философии. В 4-х т. / Ред. коллегия: В. В. Соколов и др., М. : «Мысль», 1969 − 1973. Т 1. – 935 с.
2. Аристотель. О душе / П. С. Попов ; пер., испр. и доп. М. И. Иткин ; прим. А. В. Сагадеев // Аристотель : Сочинения в 4 т. ; − М. : Мысль, 1976. – Т. 1. – 1976. – С. 371−448.
3. Ахутин А. В. Античные начала философии / А. В. Ахутин. – СПб. : Наука, 2007. – 783 с.
4. Аврелий Марк. Размышления /С. М. Роговин (пер. с лат); С.А. Котляревський (посл.). − М. : ЭКСМО, 2008. – 415 с.], Епіктета, Плотіна [Плотин. Эннеады. В 7 т. / Пер. Т. Г. Сидаша под ред. О. Л. Абышко. (Серия «Plotiniana»). СПб. : Из-во Олега Абышко, 2004—2005. [Т. 6] Шестая эннеада. Трактаты I−V. 2005. − 480 с.
5. Древнеиндийская философия (начальный период). М. : Из-во соціально-экономической литературы, 1963. – 272 с.
6. Древнекитайская философия. Собрание текстов в 2-х томах. М., 1972−1973, Т. 1− 348 с.
7. История государства и права зарубежных стран. В 2-х т. Т. 1. / Отв. ред. д.ю.н., проф. Н.А. Крашенинникова, О.А. Жидков. − 3-е изд., перераб. и доп. − М.: НОРМА, 2007. − 720 с.
8. Конфуций. Изречения (перевод, предисловие и комментарий И. И. Семененко). М., 1994. – 280 с.
9. Марченко О.В. Філософія права : навчальний посібник / Марченко О.В. – Дніпропетровськ : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – 2015. – 304 с.
10. Марченко О.В. Римське право як чинник формування античного освітнього простору / Науковий вісник. Збірник наукових праць Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. – Київ: Гілея. – Випуск 71. – 2013. – С. 177−184.
11. Черниловский З.М. Всеобщая история государства и права. Учебник- М., ООО «ТК Велби», 2002.
12. Философия права : курс лекций : в 2 т. / отв. ред. М. Н. Марченко. – М., 2011. – Т. 1. – 552 с.; Т. 2. – 512 с.
13. Философский словарь / авторы-сост. : И. В. Андрущенко, О. А. Вусатюк и др. – К : А.С.К., 2006. – 1056 с.

ТЕМА 4. Праворозуміння епохи Середньовіччя. Філософія права в епоху Відродження та Реформації (І).

Обрати один з видів роботи:

1. Підготувати електронну бібліотеку творів середньовічних мислителів (Аврелія Августина, Томи Аквінського, М. Падуанського) - **не менше 15 джерел**.

2. Написати есе на тему:

1. Філософсько-правова думка в Київській Русі.
2. Фактори формування світоглядних позицій філософів права в епоху Відродження.

3. Філософсько-правове вчення Н. Макіавеллі: що я приймаю, а що категорично заперечую.

Рекомендована література до Теми 4:

1. Барышков В. П. Аксиология личностного бытия / Владимир Петрович Барышков. − М. : Логос, 2005. − 192с.
2. Бачинін В.А., Журавський В.С., Панов М.І. Філософія права. – К., 2003.
3. Максимов С. І. Філософія права : сучасні інтерпретації : вибр. праці : статті, аналіт. огляди, переклади (2003-2010). – Х., 2010. – 336 с.
4. Марченко О.В. Філософія права : навчальний посібник / Марченко О.В. – Дніпропетровськ : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – 2015. – 304 с.
5. Декарт Р. Міркування про метод, щоб правильно спрямувати свій розум і відшуковувати істину в науках / В.А. Андрушко, С. Гатальська (пер. з фр.). – К. : Тандем, 2001. – 101 с.
6. Макиавелли Н. Государь. – М.: Планета, 1990. – 80 с.
7. Макиавелли Н. Государь: Сочинения. – М.: ЗАО Изд-во ЭКСМО-Пресс; Харьков: Изд-во «Фолио», 2001. – 656 с.
8. Философский словарь / авторы-сост. : И. В. Андрущенко, О. А. Вусатюк и др. – К : А.С.К., 2006. – 1056 с.
9. Франк С.Л. Духовные основы общества/ С.Л. Франк. М.: Республика, 1992. –
10. Розин В.М. Генезис права: методологический и культурологический анализ. – М.: NOTA BENE Медиа Трейд Компания, 2003. – 336 с.
11. Сливка С. С. Філософія права : навч. посіб. − Л., 2010. — 264 с.

ТЕМА 5. Філософія права в епоху Відродження та Реформації (ІІ).

Обрати один з видів роботи:

1. Написати есе на тему:

1. Реформація, її вплив на розвиток філософії права.
2. Ідея Реформації та її духовні лідери − Мартін Лютер і Жан Кальвін.
3. Ж. Боден та його вчення про державу і право.
4. Ідея природного права Гуго Гроція.
5. Доба Ренесансу у розвитку української філософії права.

2. Дати оцінку висловлюванням мислителів епохи Відродження та Реформації щодо держави, правителів і права.

Рекомендована література до Теми 5:

1. Бачинін В.А., Журавський В.С., Панов М.І. Філософія права. – К., 2003.
2. Максимов С. І. Філософія права : сучасні інтерпретації : вибр. праці : статті, аналіт. огляди, переклади (2003-2010). – Х., 2010. – 336 с.
3. Марченко О.В. Філософія права : навчальний посібник / Марченко О.В. – Дніпропетровськ : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – 2015. – 304 с.

4. Марченко О.В. Філософські пріоритети осмислення права: методологічна рефлексія ключових понять / Науковий вісник ДДУВС. – № 1. – 2013. – С. 67 –74.
5. Марченко О.В. Право як ціннісно-нормативна система: темпоральний аспект / Науковий вісник. Збірник наукових праць Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. - Київ: Гілея. – Випуск 75. – 2013. – С. 213–216.
6. Нерсесянц В. С. Философия права. – М., 2005. – 656 с.
7. Розин В.М. Генезис права: методологический и культурологический анализ. – М.: NOTA BENE Медиа Трейд Компания, 2003. – 336 с.
8. Філософія права : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / О. Г. Данильян, П. Дзьобань, С. І. Максимов та ін. ; за ред. О. Г. Данильяна. – Х., 2009. – 208 с.
9. Філософія права : проблеми та підходи / за заг. ред. П. М. Рабіновича. – Л., 2005. – 290 с.
10. Філософія права: Навч. посіб. / О.О. Бандура, С.А. Бублик, М.Л. Заінчковський та ін; за заг. ред. М.В. Костицького, Б.Ф. Чміля. – К.: Юрінком Інтер, 2000. – 336 с.

ТЕМА 6. Ідея права у філософських працях мислителів епохи Просвітництва.

Обрати один з видів роботи:

1. Підготувати електронну бібліотеку (не менше 15 джерел) за темами:

1. Вольтер та його концепція правової держави.
2. Німецька класична філософія права: І. Кант, Й. Фіхте, Г. Гегель.

2. Зробити порівняльний аналіз концепцій:

1. Суспільного договору Дж. Локка і Г. Гоббса
2. Суспільного договору Дж. Локка і Ж.-Ж. Руссо.

3. Висловити свою думку з питань (письмово):

1. Як співвідносяться по Канту право і мораль?
2. Що є право за Гегелем, які етапи проходить воно у своєму розвитку?
3. Який внесок зробили просвітники у розвиток філософії права?

Рекомендована література до Теми 6:

1. Бачинін В.А., Журавський В.С., Панов М.І. Філософія права. – К., 2003.
2. Максимов С. І. Філософія права : сучасні інтерпретації : вибр. праці : статті, аналіт. огляди, переклади (2003-2010). – Х., 2010. – 336 с.
3. Марченко О.В. Філософія права : навчальний посібник / Марченко О.В. – Дніпропетровськ : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – 2015. – 304 с.
4. Марченко О.В. Філософські пріоритети осмислення права: методологічна рефлексія ключових понять / Науковий вісник ДДУВС. – № 1. – 2013. – С. 67 –74.
5. Марченко О.В. Право як ціннісно-нормативна система: темпоральний аспект / Науковий вісник. Збірник наукових праць Національного

педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. - Київ: Гілея. – Випуск 75. – 2013. – С. 213–216.
6. Нерсесянц В. С. Философия права. – М., 2005. – 656 с.
7. Розин В.М. Генезис права: методологический и культурологический анализ. – М.: NOTA BENE Медиа Трейд Компания, 2003. – 336 с.
8. Філософія права : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / О. Г. Данильян, П. Дзьобань, С. І. Максимов та ін. ; за ред. О. Г. Данильяна. – Х., 2009. – 208 с.
9. Філософія права : проблеми та підходи / за заг. ред. П. М. Рабіновича. – Л., 2005. – 290 с.
10. Філософія права: Навч. посіб. / О.О. Бандура, С.А. Бублик, М.Л. Заінчковський та ін; за заг. ред. М.В. Костицького, Б.Ф. Чміля. – К.: Юрінком Інтер, 2000. – 336 с.

ТЕМА 7. Філософія права модерного зразка.

Обрати один з видів роботи:

1. Підготувати електронну бібліотеку творів мислителів епохи Модерну (Карл Маркс і Фрідріх Енгельс, Ф. Ніцше, Л. Петражицький, М. Бердяєв та ін.).

2. Написати есе на тему:

1. Два «образи Модерну» у вітчизняній філософії права.

Рекомендована література до Теми 7:

1. Марченко О.В. Філософія права : навчальний посібник / Марченко О.В. – Дніпропетровськ : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – 2015. – 304 с.
2. Бачинін В.А., Журавський В.С., Панов М.І. Філософія права. – К., 2003.
3. Философия права: Учебник / О.Г. Данильян, Л.Д. Байрачная, С.И. Максимов и др. Под. ред. О.Г. Данильяна. – М. : Из-во «Эксмо», - 2005. – 416 с.
4. Циппеліус Р. Філософія права: підручник: Пер. з нім. – К.:Тандем, 2000. – 300 с.

ТЕМА 8. Сучасна філософія права. Нові орієнтири некласичних філософсько-правових вчень.

Обрати один з видів роботи:

1. Підготувати електронну бібліотеку творів філософів права сучасності.

2. Написати есе на тему:

1. Джерела і напрями сучасного позитивізму.
2. Юснатуралізм і позитивізм: точки дотику і прояви розбіжностей.
3. Концептуальний натуралізм Л. Фуллера.
4. «Матеріальне» природне право Дж. Фінніса.
5. «Теорія справедливості» Джона Ролза.
6. Філософія конституціалізму Р. Дворкіна.

7. Комунікативний вимір права Ґабермаса.

Рекомендована література до Теми 8:

1. Марченко О.В. Філософія права : навчальний посібник / Марченко О.В. – Дніпропетровськ : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – 2015. – 304 с.
2. Бачинін В.А., Журавський В.С., Панов М.І. Філософія права. – К., 2003.
3. Философия права: Учебник / О.Г. Данильян, Л.Д. Байрачная, С.И. Максимов и др. Под. ред. О.Г. Данильяна. – М. : Из-во «Эксмо», - 2005. – 416 с.
4. Циппеліус Р. Філософія права: підручник: Пер. з нім. – К.:Тандем, 2000. – 300 с.
5. Нерсесянц В. С. Философия права. – М., 2005. – 656 с.
6. Розин В.М. Генезис права: методологический и культурологический анализ. – М.: NOTA BENE Медиа Трейд Компания, 2003. – 336 с.
7. Філософія права : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / О. Г. Данильян, П. Дзьобань, С. І. Максимов та ін. ; за ред. О. Г. Данильяна. – Х., 2009. – 208 с.
8. Філософія права : проблеми та підходи / за заг. ред. П. М. Рабіновича. – Л., 2005. – 290 с.
9. Філософія права: Навч. посіб. / О.О. Бандура, С.А. Бублик, М.Л. Заінчковський та ін; за заг. ред. М.В. Костицького, Б.Ф. Чміля. – К.: Юрінком Інтер, 2000. – 336 с.

Самостійна робота оцінюється від «10» до «15»

Максимальна оцінка за видом роботи

- Складання есе – 15 балів.
- Пошуково-дослідницька робота – 15 балів.
- Висловлення власної думки з питання, порівняльний аналіз – 15 балів.
- Підготовка електронної бібліотеки – 10 балів.
- Укладання словника ключових понять теми із власними визначеннями і коментарями –15 балів.
- Укладання короткого довідника щодо життя і творчості філософів права – 15 балів.
- Підготовка схеми-опори –15 балів.
- Укладання міні-збірника висловлювань філософів права – 10балів.
- Підготовка виступу на конференцію – 15 балів.

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ

15	Завдання виконано у повному обсязі із використанням значної джерельної бази. Висловлення власної думки стосовно досліджуваних питань ґрунтується **на глибокому знанні теоретичного матеріалу з «Філософії права»**, практики застосування філософсько-правових знань. Робота має виражений самостійний, творчий характер.
14	Завдання **виконані** в повному обсязі **з неістотними неточностями**. Під час виконання завдання продемонстрована ініціативність. Висловлення власної думки стосовно досліджуваних питань **переважно ґрунтується на знанні теоретичного матеріалу з «Філософії права»**, практики застосування філософсько-правових знань.
13	**Недоліки у роботі не носять істотного характеру**; робота свідчить, що практичні навички та вміння **сформовані недостатньо; теоретичний матеріал опрацьовано недостатньо**.
12	Виконана робота має поверховий **характер** і потребує подальшого доопрацювання; завдання **виконане не у повному об'ємі** і **з помилками.**
11	Робота свідчить, що студент слабко **володіє** відповідними вміннями і навичками, необхідними для застосування філософсько-правових знань. Виконана робота має **поверховий характер** і потребує подальшого доопрацювання; завдання **виконане частково** і **з помилками.**
10	**Недостатня робота** із джерельною базою. Робота свідчить, що студент майже **не володіє** відповідними вміннями і навичками, необхідними для застосування філософсько-правових знань. Виконана робота має **поверховий характер** і потребує суттєвого доопрацювання; завдання **виконане частково** і **з грубими помилками.**